

Tehtävänanto:

“Etsin sopivan pätkän 1-2siv musiikin ”liian vaikeaa” musiikin oppimateriaalia, esim. akateeminen musiikin historiaa käsittelevä tekstinpätkä. Kirjoitan tästä tiiviin ja konkreettisen version ja pohdin tarkemmin, mitkä sanat, termit tai lauseet ovat erityisen vaikeita ja mitkä seikat tekevät tekstistä ylipäättään vaikean. Mikä on ydinsanoma ja miten se välittyy oppilaalle, joka ei välttämättä osaa sanaakaan suomea?”

Materiaalina tässä tehtävässä on toiminut (pdf-liite):

Kitara

Ote teoksesta Nordström: Kaikki musiikista (1997)

Korvaustehtävä koostuu kolmesta tehtäväkokonaisuudesta. Tehtävät soveltuvat alakoulun vanhemmille luokille ja yläkouluikäisille oppilaille, joilla on kielellisiä haasteita. Tiivistelmissäkin on jonkin verran *termejä ja vaikeita sanoja*. Näiden parissa oppilas saattaa tarvita opettajaa tukena. Tätä materiaalia ei ole kuitenkaan tarkoitus käyttää itseopiskelumateriaalina. Tehtävät ovat laajudeltaan ja vaikeusasteiltaan hieman erilaisia.

Tehtävä 1

Lue ensimmäinen tekstikappale, lue tiivistelmä ja vastaa seuraaviin kysymyksiin:

1. Millainen soitin kitara on?
2. Mistä soittimista kitara on kehittynyt?
3. Missä maassa kitara oli erityisen tärkeä?
4. Millä tavalla vanhat kitarat eroavat nykypäivän kitarasta? Saat apua kuvista.

Tiivistelmä

Kitara on suosittu ja tärkeä soitin. Kitarasta on monia erilaisia versioita.

Kreikassa soitettiin kauan sitten *kitharaa*. Nykypäivän kitara on kehittynyt tästä soittimesta. Eurooppaan tuli noin 1400 vuotta sitten kitaraa muistuttavia soittimia Arabimaista. On mahdollista, että nämä *luuttusoittimet* ovat myös vaikuttaneet kitaran kehitykseen.

Espanjassa kitaraa käytettiin paljon ja siitä kehittyi erilaisia versioita. Espanjalaisessa kitarassa oli vain neljä kieltä. Myöhemmin tämä kitaraversio sai viisi kieltä. Kitaraa soitettiin joko *näppäilemällä* (sormin) tai *plektralla*.

Tehtävä 2

Lue toinen tekstikappale, lue tiivistelmä ja vastaa seuraaviin kysymyksiin:

1. Mitä tapahtui kitaralle 1750-1850?
2. Mihin suonikielet vaihtuivat vuonna 1946? Miksi?
3. Kuka on Andrés Segovia?
4. Mikä on akustinen kitara?

Tiivistelmä

Kitaran tärkeimmät vuodet olivat noin 1750-1850. Kitaralle tehtiin paljon musiikkia ja soitin sai kuusi kieltä. Soittotapa kehittyi, kitarasta tuli kovaäänisempi ja helpompi soittaa. Vuonna 1820 kitara oli lähes samanlainen kuin nykyäänkin.

Vuonna 1946 *suonikielet* vaihtuivat *nailonkieliin*. Nyt kitara pysyi paremmin vireessä.

Francisco Tárrega on yksi ensimmäisistä nykyajan kitaristeista. Andrés Segovia teki kitaran tunnetuksi *konserttisoittimena*. Hän soitti paljon konsertteja ja saivat säveltäjät innostumaan tekemään lisää musiikkia kitaralle.

Akustinen kitara on kitara, jonka ääntä ei ole vahvistettu.

Tehtävä 3

Lue kolmas ja neljäs tekstikappale, lue tiivistelmä ja vastaa seuraaviin kysymyksiin:

1. Miksi kitarasta tuli tärkeä viihdesoitin?
2. Millainen on:
  - a. Jumbokitara
  - b. Orkesterikitara
3. Mitä tarkoittaa:
  - a. Bottleneck-tyyli
  - b. Picking
4. Miten sähkökitaran ääntä voi muuttaa?

Tiivistelmä

Noin 1850 kitarasta tuli tärkein *viihdesoitin*. Kitara oli helppo ja halpa soitin *säestämään* laulajaa eri tilanteissa. Kitara levisi Euroopasta Yhdysvaltoihin ihmisten mukana. Kitarasta tuli siellä tärkeä soitin *country*-, *western*- ja *bluegrass-musiikissa*.

Countrymusiikissa käytettiin *jumbokitaraa*. Se on suurempi kuin tavallinen kitara ja siinä on usein 12 kieltä. Myös *steel guitaria* käytettiin ja sitä soitettiin usein *Bottleneck-tyylillä*. Vasemman käden sormelle laitetaan kova putki. Kielistä lähtee erilainen, nopea ja ulvova ääni kun putki koskettaa kitaran kieliä.

Picking tarkoittaa, että melodia näppäillään kitaralla yhdellä sormella. Muut sormet säestävät rytmeillä ja soinnuilla. Tämä on käytetyin soittotapa esimerkiksi *hillbilly*- ja *bluegrass-musiikissa*.

Puoliakustinen orkesterikitara kehittyi paljon 1920-luvulla. Se oli äänekas ja sähköinen ja sillä pystyi soittamaan plektralla sointuja erilaisissa rytmeissä. Tästä kitarasta tuli tärkeä osa bändiä ja sitä käytettiin paljon *jazzmusiikissa*.

Rockmusiikissa *sähkökitara* on ehdottomasti tärkein soitin. Sähkökitaran ääntä voi muuttaa monella tapaa esimerkiksi erilaisia laitteita käyttämällä.